

NEPUOLIMO SUTARTIS IR KAS TOLIAU?

(E) — Ryšium su Maskvoje pasirašyta, Ddiž. Britanijos ir Sovietų Sąjungos sutartimi sustabdyti atominius bandymus, didžiųjų valstybių dabar viešai ir slaptai aptariamas Chruščiovo siūlymas sudaryti tarp Rytų ir Vakarų (tikriau: tarp NATO ir Varšuvos pakto valstybių) nepuolimo sutartį.

Lietuvių tautos žmonės, ar gyventų šiapus ar anapus geležinės linijos, yra įsitikinę, kad tokia sutartis mums, Lietuvai, ir kitoms Pabaltijo tautoms nieko gero nelemia, ji yra atmetina ir ją pasmerktų visos pavergtosios ar satelininės tautos, jei tik jos galėtų laisvai pasisakyti.

Kad būtų aiškiau, kokioje padėtyje šis klausimas svarstomas, sužinėsime keletą faktų:

1) — Nepuolimo sutartį įsakmiai siūlo Chruščiovas. Jei Kremliui ji nebūtų naudinga, jis jos nesūlytų. Visai aišku, kad ji būtų naudingesnė Sovietų Sąjungai, negu Vakarams.

2) — Tiesa, tokios nepuolimo sutarties tarp NATO ir Varšuvos pakto valstybių šiuo metu jau nė negali būti, nes NATO organizacija jai turėtų vienbalsiai pritarti, gi Prancūzijos prezidentas de Gaulle jau yra aiškiai pareiškęs, kad Paryžius nepritars. Dar gali pasipriešinti ir kitos valstybės.

3) — Tad svarstoma kita forma: Vieton nepuolimo sutarties, kuri galėtų būti pasirašoma tik kolektyviai, siūloma, kad Vakarų ir Rytų valstybės paskelbtų atskirus pareiškimus-pasižadėjimus nepulti vieni kitų. Esmėje tai nedaug tepakeistų susitarimų prasmę.

4) — Didelė dauguma visų spaudos ir radijo komentatorių Vakaruose ir daug paskirų politikų yra pareiškę nuomonę, kad nepuolimo sutartis ar jos pakaitalas, atskiri pareiškimai, **sutvirtintų esamą padėtį (status quo)**, tad ir sovietinius užgrobumus Rytų Europoje. Ką Chruščiovas ir Kremlius iki šiol nepasiekė tiesioginiai, būtent sovietinių užgrobumų įteisavimo tarptautiniu mastu, tai jis norėtų dabar pasiekti per užpakalines duris.

5) — Įžymūs politikai, uvz. buv. kandidatas į JAV prezidentus Nixon, eilė kongreso narių ir šiaip žymių asmenų tiesiai pabrėžė, kad tokiu nepuolimo susitarimu pavergtosios tautos būtų apviltos.

6) — Jei nepuolimo sutartyje arba jos pakaitale net būtų įjungta pastaba, kad nepuolimo susitarimai nereiškia Berlyno, sovietinės Vokietijos zonos, Pabaltijo ar kitų sovietinių užgrobumų pripažinimą, įsisteisinimą, visvien tai būtų netiesioginis tų užgrobumų "tylus" pripažinimas, — su juo užgrobtosios tautos jokiū būdu negalės sutikti.

Kai dėl lietuvių tautos ir kitų Pabaltijo tautų, tai jos yra jau seniai ir aiškiai pasisakiusios prieš visus susitarimus, kurie galėtų jį žinti Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų sovietinė "globa" Pabaltiečiai tuo atžvilgiu turi daug

suoduotų smūgi pavergtųjų tautų viltims vėl išsilaisvinti. Tai būtų, pareiškė Scott, stsmugdymas visų iškilmingų JAV pareiškimų paremti pavergtųjų tautų laisvės pastangas. Tokių pareiškimų yra nemaža. Tai išpėjimas didžio-

Vytautas Did. Lietuvos kunigaikštis, kurio karūnacijos diena minima rugsėjo 8 d.

svarbių draugų netik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose. Žinoma, teisėtoms vyriausybėms negalima uždrausti sudaryti sutartis, bet tie, kuriems tokios sutartys kenkia arba kenkti gali, turi pilną teisę visomis jėgomis joms pasipriešinti. Iš mūsų tautininkų gal aiškiausiai pasisakė JAV senatorius Hugh Scott pareiškęs, kad tokie nepuolimo susitarimai

sioms valstybėms nežaisti mažųjų tautų gyvybiniais interesais.

VLIKas, kaip žinomas, yra jau seniai ir įsakmiai prieš tokius dvi-prasmius susitarimus pasisakęs. Baltų Taryba dar neseniai panašiai deklaravo pabaltiečių nusistatymą, o pastarasis PAT delegatų posėdis Strassburge pasisakė dar platesniu mastu.

• JAV, Spring Lake, š. m. rugpiučio mėn. 26 d. buvo nužudyta Čilės konsulo žmona, ponina Lucy Grez.

• Japonija, pagal rusų ambasadoriaus Vladimiro Vinogradovo įsakymu buvo paleisti 117 japonijos žvejų.

• JAV, Daiton (Ohio), šiomis dienomis mirė "Jeep" automobilio išradėjas. "Jeep" paskutinio karo metu buvo labai naudingas JAV karuomenei.

• Venezuela, po 57 valandų paleido žinoma Di Stefano "Real de Madrid" futbolo žaidėją, kadangi jis buvo prieš štai paimtas Venezuelos išlaisvinimo karių komandos. Dėl jo suėmimo dar nėra išaiškinta.

• Berlynas, šiomis dienomis rusai pradėjo atitraukti karuomenę, bet karuomenė yra koncentruojama prie Kinijos pasienio. Kadangi labai smarkiai pablogėjo santykiai tarp Kinijos ir Rusijos. Viso pasaulio akys nukreiptos į Kiniją ir Rusiją.

Simpatingas Lietuvių Centro jaunimas, rugsėjo 15 d. išpildys programą "Laiko" 15 metų sukakties proga.

BRANGUS TAUTIETI "LAIKAS" TAVĘS LAUKIA — 15 - 9 - 63

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

LIETUVOJE GYVENUSIŲ VOKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

(E) — Šiais metais sukankant 10 metų nuo Vokietijoje įsteigtos Lietuvoje gyvenusių vokiečių organizacijos — (Landsmannschaft), liepos 6-7 dd. Hannoverio mieste įvyko antrasis tų vokiečių, gyvenančių visoje Fed. Vokietijoje, suvažiavimas. Lietuvoje gyvenusiems vokiečiams, jų organizacijai vadovauja prof. Johannes Strauch, savo metu profesoriavęs Lietuvos universitete Kaune.

• (E) — Latvių "raudonasis apaštalas" Alainis, Memmingene, su Vokietijos latvių ekskursija buvo nuvykęs į okup. Latviją. Nuvyko su sūnum, o grįžo be jo, kaip praneša "Latvijs". Alainis aiškines, kad sūnus Latvijoje palikęs gydytis. Laikraštis spėlioja, kad "gydymas" galys būti ir politinio pobūdžio. Dar esą būdinga, kad Alainiui tepavykę surasti labai mažai tautie-

čių tai ekskursijai.

• (E) Paslaptingas nuotykis su latvių sportininku Anglijoje. Jį aprašė neseniai Rygos jaunimo laikraštis "Padomju jaunave". Visasąjunginės krepšinininkų komandos sportininkas Jurgis Kalniņš pereiniais metais atostogavo Anglijoje. Į jo viešbutį atvykęs paslaptingas asmuo jam į ranką įspaudęs raštelį ir greit dingęs. Raštelyje buvo parašyta: "Jei norite čia palikti, tai už kampo Jūsų laukia automobilis Nr. 6564 su prigesintais žiburiais. Pradžiai siūlome 20.000 dolerių, privatų automobilį ir ir užtikrintas studijas aukštoje mokykloje". Rygos komunistinis laikraštis spėja, kad čia buvęs žygis amerikiečių slaptosios tarnybos, kurioje bendradarbiaują ir latvių "buržuaziniai emigrantai". Kalniņš vis dėlto nepriėmęs paslaptingojo pasiūlymo. Laikraštis dejuoja, kad ne visi užsienyje viešį latviai ten elgiasi "pavyzdingai".

VERTINKIME KULTŪRINIŲ DARBŲ

PAGERBKIME JO DARBUOTUOJUS!

"LAIKAS" švesdamas 15 metų sukaktį kviečia visus tautiečius atsilankyti į ta proga ruošiamas

DIDINGAS VAIŠES

kurios įvyks š. m. rugsėjo mėn. 15 d. 17 val. Lietuvių Salione, Brasil 835 — Avellaneda

Vaišių metu bus kartu pagerbti šie akademikai ir lietuvių veikėjai:

- P-lė mok. Graciela Bukevičiūtė mokslo baigimo proga.
- Prof. Joakimas Kestutis Padvalskis jo mokslo ir profesūros paskyrimo proga.
- Inž. Algimantas Rastauskas "Rambyno" ansamblio vadovas jo mokslo baigimo proga.
- P. Zeferinas Juknevičius "Lietuvos Aidų" Radio Valandėlės vedėjas jo 50 metų sukaktuvių proga.

Visi išvardintieji lietuviai yra gerai žinomi Argentinos lietuvių kolonijos veikėjai, kurie pagal savo išgales yra prisidėję prie lietuvių vardo išgarsinimo Argentinoje. Ypač daug pasidarbavęs yra p. Zeferinas Juknevičius, kuris nuolat kelia Lietuvos laisvės bylą.

Šventės metu bus graži meninė programa, kurią išpildys "Lietuvių Centro" Jaunimas, vadovaujamas p. Luis Lemberio ir kiti artistiniai numeriai.

Mielas Tautieti ir Brangi Tautietė savo atsilankymu pagerbsi lietuvių veikėjus ir paremsi lietuvišką kultūrinį darbą.

Sventės Rengimo Komisija.

DARIAUS IR GIRĖNO SUKAKČIAI PRAĖJUS

Darius-Girėnas žuvo 1933 m. liepos 17 d. Šiais metais liepos 17 d. suėjo 30 metų, nuo jų tragiškos mirties. Tie du Lietuvos sūnūs žuvo prie tėvynės sienos, nepasiekę savo užbrėžtojo tikslo. Bet jie yra gyvi lietuvių širdyse, ir liks, nes jie įrodė pasauliui Lietuvos sūnų gabumus, pasiryžimus Tėvynės Lietuvos Garbei. Kasmet buvo daromi, jų minėjimai lietuvių kolonijose.

Šiais metais, visur buvo daromi kuo didžiausi minėjimai. Š. Amerikoje buvo daromi, kuo didžiausi, puikiausi, minėjimai jų 30 metų mirties sukakčiai paminėti.

Buenos Aires lietuvių organizacijose ruošė minėjimus. Vienas iš geriausių, reikšmingiausių minėjimų buvo Lietuvių Radio Valandėlės "Lietuvos Aidai". Noriu pareikšti didelę padėką, radio valandėlės "Lietuvos Aidai" --- (Ecos de Lituania) Vadovybei už taip gražiai pravestą programą Dariaus-Girėno minėjimo. Ačiū p. Z. Juknevičiui radio valandėlės vedėjui, kuris paruošė tinkamiausia, programą jų tragiškos

mirties 30 m. sukakčiai, ir jo sūnui Pranui kuris taip puikiai išaiškino argentinų kalboje Išeivių Dienos reikšmę, ir Dariaus-Girėno pasiaukavimus, pasiryžimus Tėvynės Lietuvos garbei ir meilei. Davė galimybės ir svetimtaučiams sužinoti, kas tie du garbingi lakūnai Darius-Girėnas, ir koks jų buvo pasiaukavimas tėvynės Lietuvos Garbei.

Privalome gerbti, kiekvieną tėvynės kovotoją, gynėją kurie dirbo ir dirba tėvynės Lietuvos Garbei ir jos naudai, nesibijodami nei kančių, nei kalėjimų, ir gyvasties aukodami Tėvynės Lietuvos garbei bei jos naudai.

Darius man yra mintyje visad, nes jį asmeniškai gerai pažinau, kai dirbau 4-tos oro eskadrilės raštinėje 1926-1927 m. Darius buvo minėtos eskadrilės karininkas. Tai geras tėvynės mylėtojas, kovotojas, daug dirbo jos naudai. Kad pakelti Lietuvos vardą ir įrodyti, kad lietuviai turi gabumų pasiryžimų vykdyti nesiojginį skridimą New York — Kanas, Tėvynės Lietuvos Garbei.

Juozas Siušis.

DIDINGA LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA PRIES KOMUNISTŲ SIAUTĖJIMUS PAVERGTUOSE, KRASTUOSE

250 lietuvių plakatų su įvairiais šūkiams. Minios lietuvių dalyvavo demonstracijose

CHICAGO — 17.V.63 m. po pietų Chicagos ir jos apylinkių lietuviai piketavo komunistų susirinkimą Sherman viešbutyje. Lietuvos okupanto tarnai panūdė suniekti lietuvių tautą ir parodyti mus karo "nusikaltėliais ir žmonių žudikais. Chicagos ir jos apylinkių patriotiška lietuvių visuomenė plakatais ir šūkiams aiškiai parodė amerikiečių visuomenei, kad ne lietuviai yra karo kriminalistai, bet Lietuvos okupantas ir Kremliaus tarnai Jungtinės Amerikos Valstybėse. Ne lietuviai, bet jie rausiasi po šio laisvo krašto pamatais.

Pirmą valandą p.p. demonstrantai užpildė Randolph ir Clark gatves. 250 lietuvių plakatų su šūkiams buvo tose gatvėse. Štai charakteringesnė plakuose šūkiams: "Sovietų draugai — Amerikos priešai", "Sovietai ir komunistai nukankino tūkstančius lietuvių", "Laisvės Lietuvai". Buvo plakatų su Pravieniškių ir kitomis lietuvių žudynių vietovėmis.

Šis pagerbimas įvyko su garbės sargyba, tuom Urugvajaus vyriausybės norėjo įvertinti mūsų diplomatinį atstovą gerb. p. Anatolij Grišoną, ir per jį, visus lietuvius, tą man asmeniškai pareiškė garbės sargybos viršininkas.

Pati kongreso programa, jau gana plačiai buvo atspausdinta įvairiuose laikraščiuose, todėl apie tai nekartosiu. Tik verta suminėti kad net iš Urugvajaus korespondentai nors ir visur dalyvavo, kai kas nepastebėjo kad dainavo Lietuvių Katalikų Choras, kad jam akompanavo plė. Teresa Drobnievskaitė, kad šoko "Gintaro" ansamblis ir panašiai, o tuo

II — KAIP KONGRESAS IVYKO

Kai šis kongresas turėtų reikšmę mūsų tautos istorijai, tad svarbiausias tikslas buvo supažindinti svetimtaučius, su mūsų troškimais. Todėl vieną savaitę prieš kongreso atidarymą, buvo suaukta spaudos konferencija, miesto salone, taip pat pakviestam į talką žurnalistą p. Rodolfo Kazenstein ir užsakėm žurnalistų sąjungos fotografą. Šie žymiai daug pasidarbavo mūsų propagandos naudai.

Audencijas prašėme pas žymiausių krašto pareigūnus, kaip tai "Užsienio Reikalų ministeri-

Urugvajaus Tautinių Šokių Ansamblis "GINTARAS" su savo mokytoja G. Stanevičienė, dalyvavęs kongrese.

joj, kur priėmė 21.II.63 10 val. Consejero Eduardo Victor Haedo, kuris priėmė 20.II.63 10 val. Miesto valdybos presidentą Don Ledo Arroyo Torres priėmė 22.II.63 9,30 val. Consejo de Gobierno kur dėl buvusio prezidento Sr. Faustino Harrison ligos, priėmė patarėjas Dr. Paysee Reyes, 22.II.63, 10,45 val., ir pas katalikų vadą Kardinolą Dr. Antonio Maria Barbieri. Priėmė 22.II.63, 15 val. Visur kur tik delegacijos lankėsi, stengėsi supažindinti svetimtaučius su lietuvių tragiška padėtimi ir su lietuvių troškimais. Visi nuoširdžiai priterė o spauda daug apie tai aprašė. Kongreso dienos atidaryme, padėtas vainikas prie Gral. Artigas paminklo.

tarpo pastebėjo apie "srovės" ką nei vienas delegatas nei dalyvis nepastebėjo.

Užbaigiant kongreso manifestaciją, komitetas numatė apvainikuoti "Laisvės paminklą" kuris randasi Montevideo "Plaza Libertad" aikštėj. Bet ši kartą ne gėlemis, bet su mūsų pačių jaunimu, kurie pasipuošė tautiniais rūbais, nešdami Urugvajaus ir Lietuvos vėliavas, atžygiavo pagarbos ženklą sustoję aplink paminklą. Po to "Ateneo de Montevideo" salėje, įvyko kongreso uždarymas bei rezoliucijų priėmimas. Jau pati salė yra laisvės ir demokratijos simbolis. Jos puikiose salėse, už jokių pinigų negali laikyti paskaitų jei nėra

• Ypatingai sausas liepos mėn. Lietuvoje. — (E) Rugpjūčio 6 dieną Vilniaus radijo žiniomis šiais metais liepos mėnuo Lietuvoje buvęs ypatingai sausas. Tebuvo 4-7 lietingos dienos. Kritulių buvę 25-30 % normalaus kiekio. Per visą žemės ūkio kultūrų vegetacijos periodą — gegužės-liepos mėn. — tokio negausaus kritulių kiekio Lietuvoje dar nėra buvę.

• Lietuvos TSR turistinis žemėlapis. — Sudarė L. Broga ir E. Danilevičius. Vilnius 1963. 104 psl. Leidinio pradžioje įspėtas patogiai į 16 lapų suskaldytas Lietuvos žemėlapis (1.600.000), kuriame ženklais sužymėti turistiniai objektai. Tekste pateikiamos svarbesnės informacijos apie dabartinę Lietuvą ir jos turistines įžybybes iš okupanto žiūros taško. Išpučiami įvairūs objektai, kurie neva rišasi su komunistų veikla Lietuvoje. Naudingi sąrašai svarbiausių bibliotekų, muziejų, teatrų, aukštųjų mokyklų, kaikiurių architektūros paminklų, gamtos "draustinių" (rezervatų), kurortų, įdomių medžių ir akmenų. Nutylimos bažnyčios, kryžiai ir kiti mūsų kraštui būdingi ir turistams įdomūs religinio meno paminklai, neprik. Lietuvos įsteigtos įmonės, vietovės surištos su nepriklausomybės kovų atsiminimais.

• Rugpjūčio mėn. pradžioje Palangoje pagaliau suorganizuotas nuo seniau sumanytas Gintaro muziejus. Jis įkurtas dvejoje salėse — lankytojai susipažindinami su gintaro istorija, jo senaisiais dirbiniais, dar parodytas gintaro dailiojo apdirbimo išsivystymas, literatūra apie gintarą ir kt. Šio muziejaus ekspoziciją pagal arch. J. Masalskio projektą paruošė Vilniaus Valst. dailės muziejaus bendradarbiai.

• Turistai iš Vilniaus į Kamčatką. — (E) Lietuvos turistai vad. autostopo būdu liepos mėn. pradėjo ilgą 25.000 km ilgio kelionę iš Vilniaus į Kamčatką. Dėl kelio jie vyks traukiniu, o vėliau pakeleiviniais automobiliais. Pasak Vilniaus radijo Lietuva esanti pirmoji respublika pritaikiusi plentų naujovę — autostopą. Tokie autostopininkai gauna specialias knygytes ir pagal minėto radijo žinias net 20.000 jų keliauja ne tik po Lietuvą, bet ir toli už jos ribų. Tokių turistų uždavinys esąs ne tik pažinti kraštą, bet ir padėti kolchozininkams atlikti partinį švietimo darbą kaime. Lietuvos autostopininkų amžius esąs nuo 17 ligi 70 m. Didelis "autostopininkų" skaičius Lietuvoje liudija, kad dar trūksta susisiekimo priemonių ar jos turistams per brangios.

Lietuvos Gyvenimo Pakitėjimą Stebint

Dr. J. Dragiška

LIETUVIS — DARBO VERGAS

Yra inteligentų kurie ima abejoti ar socialistinė santvarka nėra pranašesnė už laisvąją, ar pagaliao komunizmas nėra suderintamas su krikščionyste. Bent tokias pažiūras stengėsi man sugestijuoti vienas žinomas rašytojas — katalikas. Tad pravartu kartą kiek kritiškiau sustoti ties šiuo klausimu.

Jau kelis metus gaunu pasiskaityti komunistų leidžiamąjį "Tėvynės Balsą". Tas laikraštis džiūgauja, kad mūsų tėvynė virsta pramonės ir didelių dvarų (kolūkių) šalimi. Pramonė natūraliai išsivysto ten, kur esama jai reikiamų žaliavų: geležies, anglių, žibalo ir įvairių mineralų. Viso to turi Anglija, Vokietija, Prancūzija, Rusija, Š. Amerika. Tad natūralu, kad tie kraštai jau senokai virto pramonės centrais ir užkariavo viso pasaulio rinką. Pramoningumas ir aukšta technika ne tas pat kas kultūra. Ne žemesnės kultūros yra tokie kraštai kaip Danija, Olandija, Airija, kurie neturi minėtų žaliavų ir iki šiai dienai pasilieka žemdirbių —laisvų ūkininkų— šalimis. O ir pačioj Vokietijoje, nežiūrint į pramonės darbininkų trūkumą, laisvas ūkininkas nekeičia savo laisvės į gal ir didesnį pramonės darbininko uždarbį. Čia Argentinoje galime stebėti prie kokių lūdnų rezultatų prieinama, kada dirbtinu būdu pabandyta sukurti vietinę pramonę, kuriai nėra nei reikiamų žaliavų, nei užtikrintu rinku.

pripažinta kaip antitotalitarinė organizacija.

Tikiems lietuviams Urugvajui, visur durys atviros, nes ir jie žino kad tie kurie myli ir gina savo gimtąją žemę, taip pat įvertina tą šalį kuri juos priglaudžia.

(bus daugiau)

Kol Lietuva buvo lietuvių valdoma, ji kūrė savų žaliavų apdirbimą: mėsos, pieno produktų, linų, vilnų, medžio popieriaus, cukraus, net uogėnų ir grybų. Bet štai atėjo rusai ir 1940-41 m. matėme, kai negailestingai jie plėšė mūsų tėvynės turtą. Po kelių metų vėl užgrobė mūsų kraštą su galvojo padaryti jį iš pagrindų priklausomą nuo Bakų žibalo, nuo Donbaso anglių ir dūjų, nuo Uralo geležies ir kitų metalų, nuo Kirgizijos medvilnės ir nuo visos Rusijos rinkos. Su tomis žaliavomis jie atgabeno ir savo technikus, savo rinkos — puikus pateisinimas intensyviai krašto rusinimui. Iš kvailumo ar po prievarta Lietuvos komunistai džiūgauja dėl tokiu visiško tėvynės svetimiesiems pavergimo. Žemė atimta iš ūkininkų, seniau laisvi artojai paversti dvarų pastumdėliais. 1957 m. Vilniuje išleistoje knygoje apie lietuvių sovietinę literatūrą vienas poetas rašo: "Vieną tamsią naktį vos bebepavilkdamas kojas sugrįžo pervargęs tėvas ir numetė ant žemės grūdų maišą sakydamas: Štai, mano vaikučiai, užmokesnis už pusę metų sunkauso darbo". Šiomis dienomis kaimynas lietuvis gavo iš savo sesers dukters laišką, kuriame rašo jog gyvena gerai: jiems paliko biškį daugiau nei pusę hektaro žemės, išlaiko jį karvę ir kiaulę, senutė motina renka miško uogas ir grybus, kad galėtų nusipirkti būtiniausių drabužėlių, jos pačios nevaro į kolūkių dirbti, nes turi mažų vaikų, vyras gi kada dirba kolūkyje traktoristu, gauna į dieną vieną kilogramą grūdų ir 50 kapeikų, kitą gi dieną dirbdamas be traktoriaus tegaua nuo 400 gramų grūdų ir 50 kapeikų.

(nukelta į 3 puslapį)

LIETUVIŲ TAUTOS KULTŪRINIAI BRUOŽAI

Kaip kiekvienos tautos, taip ir lietuvių tautos kultūra išaugo iš tautos etnologinių pagrindų ir formavosi veikiamą istorinių veiksnių.

Lietuvių tautos gyvenamoji vieta buvo toli nuo senovės ir viduramžių kultūros centrų, todėl jai negalėjo turėti įtakos svetimos kultūros, ji augo ir brendė savos tautos prieglobstyje.

Lietuvių kalba yra sena ir viena iš artimiausių indoeuropiečių prokalbių. Lietuvių kalba, kuria šiandien kalba per 3 milijonus lietuvių visame pasaulyje skiriasi iš visų Europos kalbų ir artimai giminiuojasi tik su latvių kalba. Kalbos ypatinga žymė yra ta, kad ji turi ilguosius ir trumpuosius balsius.

Liaudies dainos, kurių užrašyta turime apie 63.000 o iš viso priskaitoma ligi 200.000, sudaro didelį lietuvių kultūros lobį. Kaip tikra kultūrinė vertybė jau nuo seno mūsų dainos yra vertinamos net kitų tautų mokslininkų. Lietuva teisingai laikoma dainų šalimi.

Daina lydi lietuvių visą gyvenimą nuo lopšinės iki laidotuvių gedulingų raudų. Apdainuojama rūtų darželyje žydinti jaunystė ir našlaitės sunkia dalia, gimtosios žemės bei gamtos meilė. Gausu darbo, ypač šienapjūtės

ir rugiapjūtės dainų. Ypač gražių dainų ir apeigų randame vestuvių proga: tai mergaitės atsiveikinimas su nerūpestinga jaunyste motinos globoj ir perėjimas į kieto darbo gyvenimą.

Dainose ypač gausu maloniųjų žodžių: saulė močiūtė, bernelis dobilėlis, mergelė lelijėlė, gausu ir gražių palyginimų, kaip pavyzdžiui:

Suliko antelė ant marių,
Pravirko mergelė nevalioje,
Sunku akmeneliui ant kelio gulėti,

Sunku našlaitei ant svieto gyventi.

Rūtų vainikas, kaip nekaltumo simbolis, idealizuojamas šios rūšies dainose. Charakteringa, kad lietuviai maža teturi karo dainų ir tos pačios esamos dainos daugiau apdainuoja atsiskyrimo liūdesį, bet neugdo puolimo ir užgrobimo dvasios.

Lietuviškų dainų ir turinys ir melodija turi liūdesio antspalvį. Linksmų dainų yra žymiai mažiau. Toks dainų charakteris pareina ne nuo rezignacijos ar pesimizmo, bet gal daugiau nuo noro išlaikyti lietuviybę, kuri dažnai išstatoma pavojun.

Pasinaudota "Lietuva — Kraštas ir Tauta".

Angela Irenė Kisieliūtė.

Gyventojų Naikinimas Lietuvoje

(atkelta iš 2 puslapių)

Kad mažiau būtų vaitojančių dėlei tokio nežmoniško žmonių išnaudojimo ir dėlei mūsų krašto produktų išvežimo svetimiems ponams išmaitinti, žemdirbius kiek galint greičiai pašalinama iš viensėdžių ir kaimų, juos pavaiduojant mašinomis. Seniau laivas ir savistovus kaimietis virsta miesto proletaru. Pagal "Tėvynės Balsą" (1963, birželio mėn.) jau kuone pusė Lietuvos gyventojų (41 %) suvartyta į miestus. Pagal tą patį statistiką Tarybų Lietuvoje 1959 m. gyv. 2.711.000 žmonių, t. y. 170.000 mažiau negu 1939 m. toje pačioje teritorijoje, nors pribuvo apie pusę milijono rusų. Laisvos Lietuvos laikais gyventojų prieauglius viršijo 1 %. Jeigu nebūtų buvę masinio gyventojų žudimo išvežant į Sibirą, tai ir be slavų antplūdžio dabar Lietuvoje turėtų būti virš trijų su puse milijonų gyventojų. Tad kur dingo daugiau nei milijonas mūsų žmonių? I Vakarus tik mažas jų kiekis teišsigelbėjo. Nežinia kiek žydų ir kitų Lietuvos piliečių išžudė hitlerininkai. Pagal tą patį laikraštį žydų sugrižo Lietuvon 25.000 nežinia kiek jų išsinešdino į Palestina. Be jokios abejonės apie milijonas mūsų tautiečių išžudyta vietoje ar išvežant į Sibirą ir degraduojant juos tenai į žemiausią vergų kategoriją — į priverstino darbo stovyklas.

Karaliaučiaus universiteto medicinos profesorius Starlinger irgi buvo rusų išvežtas 1947 m. ir tik dėka Laisvosios Vokietijos valdžios pastangomis galėjo jis iš tenai ištrukti 1954 m. Stovykloje jis dirbo kaip gydytojas ir todėl turėjo kiek pakenciamesnės gyvenimo sąlygas. Grižo Vokietijon palaužta sveikata, tačiau iki mirties dar suskubo parašyti

knygą "Grenzen der Sowjetmacht". Iš jos štai keletas dainų: darbo stovyklos vergai dirbdavo po 10-12 valandų negaudami nė skatiko atlyginimo, buvo neįsivaizduojama blogai maitinami, miegojo po 3-4 viename guolyje nežmoniškose sąlygose ir mirdavo kaip musės. Jam atvažiuavus mirtingumas siekė 60 % per metus. Vergų skaičius greit mažėjo. Kad nepalikus visai be vergų rusai kiek pagerino higienines sąlygas ir davė mažą užmokesnį, kurį vergai galėjo sunaudoti maistui nusipirkti.

KOLŪKIŲ IR FABRIKŲ VERGIJA

Antroji vergų kategorija — tai kolūkių žmonės, pririšti prie žemės — jiems neduodami pasai, o be jų nevalia pasišalinti iš savo apylinkės. Kadangi vyrai suvartyti į pramonės centrus, tad kolūkiuose dirba tik paliegaliai ir moterys. Ant šimto milijono moterų — vergių paremta komunistų ekonomijai: jos įgalina rusus varyti dumpingą, apmokėti užsienio komunizmo agitatorius, dirbti atomines bombas, leisti į erdves "sputnikus".

Trečioji vergų kategorija — privilegijotoji kategorija — tai pramonės darbininkai. Jei tokio darbininko visi šeimos nariai dirba, jie gali pavalgyti pakankamai, gali apsirengti įmanomai ir kitas net pagalvoti apie "savo" namuko pasistatymą ant svietimos (valstybinės) žemės (pagal naująjį įstatymą namukas negali būti didesnis už 65 kvadratinis metrus). Tačiau ir šie privilegijotieji darbininkai pasiileka "naujosios biurokratų klasės" vergais: jų laisvės suvaržymas siekia net iki paslapčiausių sąžinės pasireiškimų. Pagal pagrindinį komunizmo įstatymą žmonių

KUR ŠIANDIENĄ JINAI?

Maironis.

Kur šiandieną Jinai?
Miega jos milžinai:
Po žemių ilsis krūtinė
Kaip po audrų didžių
Kad ant marių plačių
Užmiega viltis paskutinė.

Kur garsioji šalis,
Varius savo vilnis
Lig Dono ir Marių Juodųjų...?
Vienas garsas tiktai,
Vien apželę kapai
Beliko iš amžių senųjų!

Miega bočių šalis!
Apsiniaukusi naktis
Tiek amžių, kaip jai nebešvinta...!
Veltui meldi aušros,
Miršta balsas maldos,
Vien gailios tau ašaros krinta!

Gedimino laikus
Vaidelutis garsus
Prikeltų...! Bet kur vaidelutis?
Aukso kanklių balsai
Nebeskamba visai:
Ir dainų giesmynas menkutis.

O tačiau Lietuva
Tik atbus gi kada:
Ne veltui ji tiek iškentejus
Kanklių balsą išgirs,
Miegas kraujas užvirs,
Nes kryžius gyvatą žadėjo.

masės turi virsti klusnia avių banda, įsmeigusią savo žvilgsnį tik į žemę. Kilti mintimi į Dievą, galvoti apie pomirtinį gyvenimą komunistai griežtai uždrausta. Sovietinė enciklopedija rašo: URSS yra tauta, kuri išpažista ateistinę (bedievišką) universo supratimą". Tuo sakoma: Darbininke! atsiminki kad esi tik menkas džiulės mašinerijos račiukas ir visa tavo vertė matuojama pagal tavo darnų sukimąsi. Savo asmeninės vertės tu neturi.

SILPNAS ŠVIETIMAS — MENKAS GYDYMAS

Džiūgaujama, kad dabar stoma kiek daugiau mokyklų ir ligoninių bei suteikiamos neapmokomas gydymas ir mokymas. Tačiau ta pati komunistų spauda praneša, kad nors kasmet apie 1000 jaunuolių pabaigia mokytojų institutą, jaučiamas nuolatinis mokytojų trūkumas, nes kasmet apie 700 mokytojų, nepakeldami dvasinio komunistų prievartavimo, meta savo profesiją. O vargšai mokiniai, kad neuždarytų jiems mokyklų durys, pirmą turi "parduoti savo dūšią", nes tik komjaunuoliams teskiriamos pašalpos, nes tik jiems tėra atidaros aukštosios ir specialiosios mokyklos. Kaip mokytojams, taip ir mokiniams nevalia eiti bažnyčion. Komunistai paskubomis steigia mokyklas, nes jų rankose jos yra tikriausioji priemonė paversti žmones klusniais vergais.

Jeigu laisvieji kraštai tik nežymiai pakeltų piliečiams mokesčių našta, jie irgi galėtų teikti nemokamą gydymą ir mokymą,

kas ir daroma kaikiuriuose kraštuose. Tačiau tas palyginti nežymus mokesčių padidėjimas ir iš tolo neprilygsta Rusijoje vykintam masių eksplotacijai. Versdamas rusų medicinos veikalus daug kartų turėjau skaityti apie didelius to neapmokomo gydymo trūkumus. Prieš kurį laiką kaip kuriozą laikraščiai pranešė, kad atvažiuavę Anglijon sovietų sportininkai pasiskubino veltui apsirūpinti dirbtiniais dantimis, akiniiais ir šiaip pasigydyti. Aišku, Anglijoje veltui teikiama medicinos pagalba yra daug pranašesnė už komunistinę.

Po visos eilės Enciklikų apie socialį klausimą atrodo jog nebėra jokio reikalo beaiškinti, kad komunizmas yra iš esmės antinaturalus o tuo pačiu ir antitikrščioniškas. Negalėdamas ilginti straipsnio neįsileisiu į platesnį to klausimo nagrinėjimą. Užteks tik nurodyti į tai, jog komunizmas yra didžiausioji neateisybė, nes jis paneigia asmens pačias pagrindines savybes ir teises: laisvę ir nuosavybę, o tuo pačiu asmens nepriklausomybę, jo savitą vertybę. Tik "bandes žmonės, tėra linkę į šią mūsų laikų epidemiją.

Jeigu socialistinėje Lietuvoje būtų geriau, nereikėtų jos apsuputi spigliuota vėla ir minų laikais, kad žmonės iš jos nebėgtų. Blogas tas "rojus", kurį reikia saugoti, kad neistuštėtų!

S K A I T Y K

I R P L A T I N K

" L A I K A "

Grožio Krislų knyga

Mykolas Vaitkus "Su Minija į Baltiją". Atsiminimai (Londone) leidinys 1962 m. 210 pusl.

"Su Minija į Baltiją" yra pirmas mūsų rašytojo atsiminimų tomas kuris apima autoriaus vaikystę ir jaunystę iki Palangos progimnazijos baigimo. Knygoje aprašomi įvykiai ir asmenys nėra istorinės reikšmės, jei nekaltėti apie patį autorių ir prof. Vlad. Jurgutį, bet autorius mažmožiuose, kas vienybėje pastebi grožio krislus ir moka juos skaitytojui meniškai, beletriškai parodyti, tai jo knyga, nors savo turiniu ir nėra beletriška, bet savo stiliumi, savo "grožio krislų" vaizdavimu darosi įdomi, intriguojanti, lyg koks neblogas romanas. Nuostabi autoriaus atmintis jis su visomis detalėmis prisimina įvykius, vaizdus, žmones, panoramas, sutiktus prieš 65-70 metus. Tas yra didelio menininko psichikos pažymis ir tai rodo, jog autorius atmintis dar toli gražu nėra pasenusi. Jam sulaukus 80 metų ir kad eventualiai jis gali sulaukti 100 metų amž.

Mes suprantame M. Vaitkaus meilę grožiui, "Grožio Krislams", bet jo knygos negalime laikyti kažkokią evangeliją, nes jis dažnai pertempia grožio reikšmę. Štai jis 105 pusl. dviem tikybos mokytojom prikiša, kad neturėjo nei laiko, nei pasirengimo puoselėti religijos grožio jautimą. Rėlija ir malda kyla ne iš meninio grožio: pirmųjų krikščionių katakombose nebūna nei daug meno nei išviršinio grožio, betgi gyva tikėjimo ir pamaldumo būna daug. M. Vaitkaus knyga "Grožio Krislų" vaizdavimu daro įspūdį, kad jis tikęs F. Dostojevskio pasakiui, jog "Grožis išgelbės pasaulį". Taip, grožis prisideda prie "pasaulio išgelbėjimo", bet taip pat, to paties Dostojevskio grožis ne vien žmogaus širdį kelia aukštyn, "sursum", bet gali savo šydų dengti ir tuo gundyti, suvilioti į baurias nuodėmes. Grožis gali vesti ne vien į Dangų, ne vien į aukštybes... bet ir į Sadismą.

Autorius savo lietuviškam skaitytojui rodo rusų poetų eilėraščių grožį (iš Polivonovo skaitytų knygų, kuri buvo autoriaus laiku vadovėlis). Tuomet nagrinėjo "grožio krislus iš Puškino, Lermantovo, Fetio, Nikitono ir kitų rusų poetų poetinius blizgučius, kurių randame ir lietuvių poetų tarpe kaip Maironio, Putino, Aisčio, Sal. Neries, Jan. Degutytes ir kitų kūriniuose. Bet rusų poetų poezija tik per vertimus pasiekia mus, todėl nustoja daug vertės.

M. Vaitkus mano, kad rusų laikų gimnazijose geriau paruošę poezijai, negu neprikl. Lietuvos laikais. Bet tai yra autoriaus asmeninė nuomonė; iš tikrųjų ir Lietuvos gimnazijose buvo plačiai ir išsamiai išnagrinėjama poezija. Įdomu, kad iš vienos pusės M. Vaitkus myli rusų poeziją, o iš kitos pusės nekencia "maskolių".

Aplamai imant, M. Vaitkaus knyga "Su Minija į Baltiją" yra įdomi: joje randame gražių formų ir aprašymą. Savo lengva ir gražia nuotaika užkrečia skaitytoją, ypač kai aprašo "grožio krislus" iš Lietuvos gamtos ir lietuvių gyvenimo. Cleveland 1963.VIII.1 J. Gobis.

Rimčiai

Sekmadienis

ATSPARUMAS ATEISTINEI PROPAGANDAI

Prokomunistinė bruklyniškė „Laisvė“ paskelbė pakruojiečio ateisto laišką, kuriame autorius aprašo pasikeitimus, įvykusius komunistų režime susiekimo srityje ir apie Šiaulių miesto vaizdo pasikeitimą — industrializaciją. Nėra pagrindo tikėti, kad rašantysis būtų šališkas, bet mums ne tai įdomu, kad iš Pakruojo į Šiaulius kasdien eina 10 keleivinių autobusų, kad Šiauliai atstatyti, bet mums įdomiau, ką autorius rašo apie ateizmą mokyklose ir gyvenime. Jis pažodžiui rašo štai ką:

„Bendrai pas mus, reikia pasakyti, ateistų nedaug tėra, tik iš apsišvietusių žmonių vienas kitas yra tikras ateistas, o iš paprastų, nemokyty dauguma tiki ar bent vaizduoja iš užsispyrimo tikintį žmogų. Vaikus mokykloje moko žmoniškai, o namuose parėjusius tėvai (ypač motina) tikina, kad esąs Dievas, velnių ir visokių kitokių baidyklų, ir aiškina, kad mokykloje tik todėl sako, kad Dievo nėra, kad esą „komunistų valdžia draudžianti“ o mokytojai tiki į Dievą ir velnius. Taigi taip „auklėdamos“ mamos sugadina vaikus, ir jie, kai baigia mokyklą, pradeda lankyti bažnyčia. Na, bet aš tikiu ir daugybė aiškiai galvojančių žmonių tiki, kad jau nebetoli tas laikas, kad nugulės sveikas protas ir jaunesni žmonės turės nusikratyti nesamoniškas ir nebesilankyti į bažnyčias.“

Laiško autorius pripažino labai svarbų dalyką, kad ateizmas nelimpa jaunimui prie širdies, nors bolševikai iš kailio nerdami briauną jį visomis turimomis priemonėmis.

Mokytojų įpumpuotas ateizmas motinų visai lengvai išvalomas iš jaunimo sielų ir tik vienas kitas iš „apsišvietusių žmonių yra ateistas“, ne vien Sovietų Sąjungoje, bet ir visose pasaulio tautose. Reikia atsiminti, kad vienas, kitas ateistas buvo nepriklausomoje Lietuvoje. Taigi ateistų nėra žymiai daugiau negu jų būta anksčiau.

Dėl spaudos ir persekiojimo daug kas yra priversti slėpti savo tikėjimą, bet kaip kolūkiečiai neturi reikalo slėpti savo religiją, nes jiems vistiek blogiau negali būti, kaip yra. Todėl ir jų vaikai klauso tėvų ir baigę mokyklą pradeda lankyti bažnyčia.

Tokioje Japonijoje yra buvę daug žiauresnių persekiojimų, kurių metu katalikai buvo verčiami mindžioti kryžių savo tikėjimo simbolį, o kas to nedarė buvo nužudytas. Komunistai iki šiol tokiu būdu krikščionių dar persekiojo. Beto Japonijoje krikščionys buvo tikrai mažuma didžioje pagonių daugumoje. Ir nežinrint to per 230 metų Japonijos krikščionys išlaikė savo tikėjimą.

Atrodo, kad sovietinė kompartija ir vyriausybė eina prie to, kad kunigų skaičius visai sumažėtų, arba visai jie išnyktų. Jei bolševikai prives prie tokios padėties, tai vis dėlto tikėjimas liks žmonių sąmonėje gyvas, kaip atsitiko su Japonijos krikščionimis. Religiją iš žmonių sąmonės išimti yra pasirodę daug sunkiau negu miestus pakeisti ir žemes ūkį sukolektivinti.

J. Gobis

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDA TEISININKŲ KODEKSE

„Prarandame brangenybių brangenybę — laisvę. Prašom grąžinti ją mums ir išmokyti mus ją branginti, mylėti ir ginti. Padėki mums nugalėti vergiją savyje, kad mūsų tarpe išnyktų visoks pataikavimas, skundai, kerštas, neapykanta, kišimasis į kitų reikalus, kad mes nebūtume kitų laisvės žudikai...“ Šią Sibiro lietuvių maldą tarptautinis teisininkų komitetas „International Amnesty“ Londone įsidėjo išleistame tarptautiniame „idėjinių kalinių kodekse“. Tarptautinė teisininkų organizacija „International Amnesty“ savo pagrindiniu tikslu laiko ginti vadinamą „idėjinių kalinių“ teises. („Draugas“ Nr. 94, 22. 4. 63.)

Indijoje konvertitai nustos piliečių teisės

Indijos Teisingumo Ministerija išleido keistą įstatymą, pagal kurį pagonis atsivertęs į betkokią kitą religiją nustos savo piliečio teises ir bus prilygintas prie žemiausios klasės. Krikščionys ir katalikai įteikė protesto notą prieš šį įstatymą, remdamiesi Indijos Konstitucija, kuri garantuoja visoms religijoms laisvę. Reikia pažymėti, kad krikščionybė Indijoje yra labai sena, jau nuo apaštalių laikų.

Sekančiais metais Indijos sostinėje Bombay įvyks Eucharistinis Kongresas, kuriam jau dabat indų katalikai visu stropumu ruošiasi. Ta proga Goas sostinėje bus išstatytos Indijos misijonieriaus Šv. Pranciškaus Ksavero relikvijos.

• Pop. Jono XXIII atminimui milžiniškas kryžius. — Italijoje, ant Dinamare kalno 1.130 metrų aukštumoje Pop. Jono XXIII garbei bus pastatytas kryžius 40 m. aukštumo ir 20 metrų platumo, kuris bus matomas Jonijos ir Tirenijos jūrose. Šį planą realizuoti ėmėsi iniciatyvos Messisinos apašt. administratorius mongrs. Carmelo Canzonieri. Kryžius svers 25 tonas.

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

• Argentinos vyskų konferencija, kuri įvyko š. m. rugpjūčio mėn. 6-10 dienomis San Miguel mieste, Buenos Aise užbaigdama pasitarimus išleido bendrą atsišaukimą į visuomenę ir valdžios pareigūnus, kviesdama į visos tautos atsinaujinimą ir persiorganizavimą.

• 50 metų nuo kunigo Brochero „Gaucha“ mirties. Visa Argentina mini 50 metų nuo garsaus Kordoboje veikusio kunigo Brochero mirties, kuris dar vadinamas „Gaucha“, dėl jo labai didelio populiarumo, kurį jis turėjo tarp kordubiečių vietinių žmonių. Jis nuolatos buvo ant arkliaus, aptarnaudamas didelius plotus gyventojų Kordobos provincijoje.

• Seselė Maria chirurgė Konge. Gal pirmą kartą seselių istorijoje atsitinka, kad sesuo Maria Carmen Rivas ODN (Marijos Kongregacijos) baigė medicinos mokslus Ispanijoje ir 1950 m. Liuvene specializavosi chirurgijoje ir gavo daktarės laipsnį. Vėliau buvo pasiūsta į Afrikos Kongę, kur Kyondo mieste dirba „Mater Christi“ ligoninėje kaip chirurgė.

• Povilo VI nuomonė apie modernų meną. Dabartinis poezijos dar būdamas Milane kardinolu, š. m. kovo mėnesį viena proga kalbėdamas apie modernų meną išsireiškė, kad „prieš modernų meną, stovime lyg prieš Babelio bokštą“, tuomi norėjo pasakyti, kad modernus menas yra didelis idėjų sumaišymas, kiekvienas menininkas savaip aiškina meną, o žiūrovai ir su specialistų pagalba neišstengia suprasti, ką nori pasakyti toks menas.

Tuomi bė abejo nenorėjo pasmerkti bet kokį modernų meną, bet norėjo tikrai išreikšti, kad modernus menas irgi turi turėti savo dėsnius ir turi būti visiems suprantamas ir bė specialistų aiškinamas.

• Bulgarijos sostinėje Mišios naujo Pop. Povilo VI garbei. — Naujojo Pop. Povilo VI karū-

nacijos proga Bulgarijos sostinėje Sofijoje katalikų bažnyčioje mons. Kokov atlikė Mišias, kuriose dalyvavo ortodoksų, metodistų ir kitų kultūrų atstovai, bei Bulgarijos vyriausybės žmonės. Tai pirmą kartą kai po komunistų režimu buvo parodytas toks palankumas kat. Bažnyčiai.

• Anglikonų kunigai — darbininkai. — 5 anglikonų kunigai Londone nutarė geriau pažinti darbininkų padėtį ir įstojo į dirbtuvę, kepyklą ir fabrikus dirbti. Katalikų kunigai jau po šio karo pradėjo dirbti Prancūzijoje.

• Jono XXIII enciklika „Mater et Magistra“ hebraiškai. — Jeruzalėje susirinkusi tarptautinė konferencija, kurion įeina katalikai, protestantai ir žydai, nutarė bendromis jėgomis išversti Jono XXIII encikliką „Mater et Magistra“ į hebrajų kalbą.

• Ukainiečiai Argentinoje atšventė 1100 metų nuo Šv. Kirilo ir Šv. Metodijaus atvykimo krikštyti slavus. — Š. m. rugpjūčio mėn. 18 d. Buenos Aires mieste ukainiečiai surengė iškilmingą Šv. Kirilo ir Metodijaus 1100 metų sukakties paminėjimą, kuriame buvo pakviestas Buenos Aires arkivysk. kard. A. Caggiano.

• Ukrainiečių vysk. Slipij konsekrabo vysk. Segedi. — Ukrainiečių vysk. Slipij, kuris prieš pusę metų buvo paleistas iš Rusijos, š. m. liepos mėn. 28 d. Šv. Petro bazilikoje prie Didžiojo altoriaus bizantinų apeigomis pakonsekravo naują vyskupą Segedi. Prieš 25 metus monsgr. Slipij dalyvavo Šv. Petro iškilnėse, kai buvo minimas 950 m. jubiliejus nuo krikščionybės įvedimo į Ukrainą.

• Argentinoje, Misiones provincijoje viename bažnytkaimyje laike Mišias, duodant Komuniją žaibas prie komunijos stalo, kuris per elektros laidus prasieržė pro langą nutrenkė 5 asmenis ant vietos.

Marijos švenčių reikšmė

PALAIMINTA TU, KURI ITIKĖJAI

Marijos atėjimas į šį pasaulį reiškė naujos žmonijos istorijos pradžią, kurioje kaip rytmetinė aušros žvaigždė sušvinta Nekaltai Pradėtoji, kuri buvo įjungta į išganymo planą; būti ta tvirta Judita, kuri turės sutrinti žalčių galvą. Todėl jai kaip ir Juditai tinka šie reikšmingi ir gilūs žodžiai: „Tu Jeruzalės garbė, Tu Izraelio džiaugsmas, Tu mūsų tautos pasididžiavimas“.

2) — MARIJOS VARDAS

Kiekvienam žmogui yra brangus jo vardas. Kiekvienas vardas turi savo reikšmę. Visiems tikintiesiems liksis amžiais brangus Marijos vardas, kuris bus ištartas su pagarba iš kartos į kartą ir tuomi išsipildo Marijos giesmės „Magnificat“ žodžiai:

„Nuo dabar vadins visos kartos mane palaiminta“. Dėlko vadins visos kartos Mariją palaiminta? Į tai duoda atsakymą jos giminaitė Elžbieta, kuri pasveikino Mariją šiais žodžiais: „Palaiminta tu, kuri įtikėjai.“ Marijos palaima ateina ne vien iš jos išrinkimo, bet kartu ir iš jos didelio tikėjimo į Dievo gerumą.

Savo tikėjimu Marija prisie mē tą didžią misiją, kurią Dievas jai uždėjo: būti Išganymo Motina. Dievo angelui apreiškus tą paslaptį, ji nuolankiai tarė:

— Štai aš Viešpaties tarnaitė, teessie man pagal tavo žodį! Ir nuo tos valandos Dievos galybės jėga ji tapo Kristaus tikroji motina. Ir Žodis tapo kūnu ir apsigyveno tarpe mūsų.

Todėl Marijos vardas tapo palaimos ir motiniško švelnumo simboliu visoms kartoms. „Palaimintas šventas Jos vardas“, giedos iš kartos į kartą Adomo vaikai šioje asarų ir vargų klonyje. „Marijos vardas maloni saldībė“, bus tiems, kurie myli ir gerbia savo dangiškąją Motiną. Marijos vardas bus bausis ir tvirtas lyg karo trimitas tiems, kurie prieš ją kovoja. Bet galutinai laimės Jos vardo išpažinėjai, nes jai yra duota didžia galia šioje žemėje: sutrupinti senajam žalčiui galvą.

Kas myli ir gerbia savo dangiškąją Motiną, tam malonu girdėti jos vardas, tas su meile ir pagarba mini šventą jos vardą ir gieda jai padėkos giesmes. Nėra gražesnio vardo iš visų moterų, nes jame yra išreikšta visa, kas kilnu, didinga ir šventa.

3) — SEPTYNI MARIJOS SOPULIAI

Marijos gyvenimas nebuvo gėlēm nuklotas, kaip kaikurie sau išvaizduoja. Jos gyvenimas buvo išpintas skausmais nuo pat pra-

džios iki galo. Užtenka mums tikrai prisiminti jos bėgimą į pagonių-Egipto kraštą jos atsiskyrimą nuo Sūnaus, kai Jis, per tris dienas buvo palikęs šventykloje, pagaliau jos Sūnaus kančia ir mirtis ant kryžiaus buvo jos motiniškai širdžiai tikri skausmo kalavijai.

Neveltui todėl Marija yra vaizduojama su 7 kalavijų perversa širdimi. Kas gali ir aprašyti Marijos skausmą jos Sūnaus kančios kelyje ir ant Kalvarijos kalno, kai ji stovėjo po kryžium ir kartu savo atjautė ir perkentė savo Sūnaus kančią už žmonių nuodemes.

Todėl jai galima pritaikinti pranašo Isajjo žodžius: „O visi, kurie praeinate, pažvelkite, ar kieno skausmas yra didesnis?, kaip skausmas tos Nekalčiausios Motinos, kuri kenčia kartu su savo Sūnumi.“

Mums lietuviams Marijos skausmas yra gal geriau suprantamas, nes daug mūsų brolių ir sesių nuėjo skausmo keliu: išgyveno šeimų atsiskyrimo ir jų ištreimimų scenas, daugelis motinų matė savo sūnus nužudytus ir išniekintus partizanų kovų metu Lietuvoje, daugelis matė tremiant savo sūnus į tolimą Sibirą, ar atsiveikinančius ant visados...

Švesdami šią Marijos šventę, prisiminkime tas mūsų motinas, kurios praverkė savo akis, belaukdamos savo sūnų sugrįžtant iš tolimų kraštų, bet veltui, nes daugel jau nebegrįžo... tuomet suprasime geriau ir tos Motinos skausmus, kuriuos iškentėjo kartu su savo Sūnum Kalvarijos kelyje ir tai dėl mūsų visų išganymo ir iš meilės mums.

Kuomi galėtume mes atsidėkoti tai Sopulingajai Motinai už jos skausmus?! Tik geru ir kirikščionišku bei pavyzdingu gyvenimu, kuris būtų mūsų Dangiškai Motinai džiaugsmas. Jos asaras išlietos prieš 350 metų Šiluvos laukuose tebūnie mums perspėjimas, kad gyventumė tikrai krikščioniškai.

Kun. Augustinas.

ARGENTINOS LIETUVIAI

ROSARIO

PASIRUOŠIMAS PAVASARIO ŠVENTEI

Pavasario šventė jau tapo tradicinė nuo 1961 metų, nuo kurių kasmet lietuviai pasirodė vis su naujais ir įdomiais numeriais, kaip su šieno vežimu su karosa ir su lietuvišku malūnu. Pereitais metais lietuvių gražuolei atiteko aukso medalis ir Lietuvių Bendruomenės atsižymėjimo "plaka".

Šiemet visi svetimtaučiai vėl ruošiasi bendrai sutikti pavasario šventę, kiekviena tautybė su savo krašto papročiais ir folkloru. Todėl Lietuvių Bendruomenė kviečia visus lietuvius prisidėti prie šių metų pavasario šventės tinkamo paruošimo. O laiko jau ne daug liko. Šventė įvyks š. metų rugsėjo 21 ir 22 dd.

Rosario Liet. B-nės Valdyba.

"LIETUVIAI ARGENTINOJE" PROŠVAISTĖJE

Lietuviai visame plačiame pasaulyje išsiskleidę netik kad stengiasi išsaugoti lietuvių, atvežtą iš Lietuvos, bet dar imasi kūrybinio darbo. Tas parodo, kad lietuviai yra kūrybinga tauta, kuri moka net išėivijoje išlaikyti ir kurti savo kultūrą.

Jeį perbėgsime tik trumpai per visus kontinentus, tuojau pastebėsime, kad visur, kur tik gyvena lietuviai, kruta ir veikia. Ypatingai didelis kultūrinis darbas yra atliekamas Š. Amerikoje, kur leidžiami lietuviški laikraščiai ir knygos, buriasi meno žmonės į sambūrus, ruošia ir stato meno veikalus, išstato meno parodas, ruošia didelius kongresus, dainų ir šokių šventes, šaukia viso pasaulio lietuvių suvažiavimus. Mes matome lietuvius, kurie įžengia net į amerikiečių meno pajėgų tarpą ir pasirodo kaip talentingi aktoriai. Pavyzdžiui žurnalo "VEA Y LEA" Nr. 225 viršelių puošia lietuvių aktorius Jokūbas Šerno atvaizdas arba filmų pasaulyje iškilo lietuvių Rūta Kil-

monytė, pas mus meno srityje — men. Rimša.

Jeigu prie viso kultūrinio darbo, varomo lietuvių dar pridėsime leidžiamą lietuvišką ENCIKLOPEDIJĄ ir keletą stambių lietuviškų žurnalų, kaip "AIDAI", "LIETUVIŲ DIENOS", "ATEITIS" ir kitus, dienraštį "DRAUGĄ", tai suprasime, kokios meninės pajėgos veikia mūsų tarpe.

Štai kad ir visai negausingoje Rosario lietuvių kolonijoje pasirodė naujas leidinys "LIETUVIAI ARGENTINOJE", kuris bus naujas įnašas į Argentinos lietuvių kultūrinį lobyną. Šį leidinį paruošė ir išleido du lietuviai idealistai: tai Jurgis Brizgys, vyskupo V. Brizgio brolis ir Jonas Papečkys, buvęs Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Rosario mieste.

Leidiny tikrai gražiai ir skoningai išleistas, su 80 puslapių ir su 250 nuotraukų iš Argentinos lietuvių gyvenimo. Nors leidinyje pasigendama kai kurių didesnių organizacijų aprašymų ir nuotraukų, bet tai atsitiko dėl leidėjų, bet dėl tų pačių organizacijų apsilėidimo, kad neprisirengė atsiųsti laiku medžiagos. Turime būti labai dėkingi leidėjams už tą didelį darbą ir jų pasišventimą leidžiant šį pirmą didesnį leidinį ir reikia tikėti, kad tai bus graži pradžia tęsti toliau tą kultūrinį darbą, netik leidžiant metraštį, bet ir daugiau veikiant kultūrinėje srityje.

Mūsų uždavinys yra ši nauja leidinėlį kiek galint greičiau išplatinti netik tarp Argentinos lietuvių, bet toliau po kitus kraštus, kad viso pasaulio lietuviai sužinotų, jog ir po Pietų Kryžiumi tolimoje Argentinoje lietuviai veikia ir pasišvenčia dėl lietuvių, dėl jos kultūros išlaikymo ir ugdymo. Kol pas mus bus dar meilė lietuviškam žodžiui, lietuviškam laikraščiui ir lietuviškai knygai, tol bus gyva mūmuse lietuviška dvasia.

M. K.

LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

Buenos Aires, Rugsėčio 4 d., 1963

GERBIAMAI LAIKO REDAKCIJAI

Mendoza 2280 — Avellaneda

Prašome paskelbti šių parengimų Apyskaitas ir duotas aukas A. L. Centro statybos.

Motinos Dienos, 12/5/63,	
Parengimas davė pelną	\$ 11.181.50
Jaunimo Parengimas 25/5/63,	
(su Estereof. muzika), davė pelną	„ 25.—
Inž. Alg. Rastausko 30/6/63,	
Pagerbimas, davė pelną	„ 3.811.50
Onų Pagerbimas davė pelną	„ 4.633.40

AUKOS LIEPOS MĖN.

Onų pagerbimo dienoje ALC Valdybai prašius aukoti ir skolinti saliono statybai, į tai atsiliėpė šie nariai:

ZIBERKA JURGIS	\$ 1.000.—
BALČIŪNAS VYTAUTAS	„ 1.000.—
DEDELA BALYS	„ 1.000.—
GRADECKAS JONAS	„ 500.—
BILEVIČIUS PETRAS	„ 1.000.—
PAZDAGYS BENEDIKTAS	„ 1.000.—
VITEIKIS PRANAS	„ 1.000.—
MISIŪNAS ANTANAS	„ 1.000.—
URBANAVIČIUS JONAS	„ 1.000.—
KARAVACKY PRANAS	„ 1.000.—
GIRDAUSKAS ANTANAS	„ 1.000.—

Viso \$ 10.500.—

PASKOLA:

Paskolino LUIS VISKAITIS \$ 10.000.—
Visiems širdingai dėkoja ALC Valdyba.

BERISSO BERISIEČIAI

RUOŠIASI PAVASARIUI

Berisso jaunimas ruošiasi Argentinos lietuvių Sporto Šventei-Olimpijadi, kuri įvyks Avellanedoje. Labiausiai berisiečiai treneruojasi stalo teniso žaidime. Beto Berisso lietuvių jaunimas ruošiasi sutikti pavasarį Parke Pereyra.

O visi "Mindaugiečiai" ruošiasi dalyvauti Tėvų Marijonų Villa Elisa name praleisti visą dieną spalio mėnėsyje. Ta proga įvyks pamaldos kopyčioje ir bendri asado pietūs. Apie dieną bus pranešta vėliau.

LIGONIAI

Berisso ligoninėje yra internuoti Silvestras Balčiūnas ir Vincas Griškevičius. Kurį laiką "Naval" ligoninėje gulėjo Kazimieras Petrauskas.

VIESA PADĖKA

Lankantys Buenos Aires apylinkėse pas lietuvių spausdinio "LIETUVIAI ARGENTINOJE" reikalais teko apsilankyti Draugijoje ir atskirose šeimose, kurios vaišino ir auka prisidėjo prie minėto leidinio išlaidų padengimo. Reikiame nuoširdžią padėką visiems, kaip seka:

ALOS Tarybai ir jos pirmin. p. J. Čikštui, "Arg. Liet. Balso" redaktoriui K. Norkui ir leidėjams p. Pr. O. Ožinskams, Tėvams Marijonams, "Laiko" Redakcijai ir Administracijai, "Arg. Liet. Centro" pirmin. J. Ziberkai, vicepirmin. Vyt. Balčiūnui, "Susiv. Lietuvių Arg." Valdybai ir kitiems draugijoms nariams.

Šeimoms, kuriose teko lankytis: pp. Čikštams, pp. Runimams, pp. Survilams, pp. Čekanauskams, p-niai Grauzinienei, pp. Barsanti, kun. Ant. Švedui, MIC. "Vienybės" redak. Narkeliūnaitėi, pp. Gilydžiams, p. E ir J. O. Ryseliams, p. P. Gudelevičiui, pp. Slančiauskams, pp. Juknevičiams, pp. Koreikiams, pp. Kaminskams, pp. Padvalskiams, pp. Kanapinskams, pp. Sudniam, pp. Sakalauskams, pp. Deveikiams-Pipiro, pp. Eidukoniam, p. fotogr. Kirstukui, pp. Misiūnams, muz. Vcl. Rymavičiui, pp. Paršeliams, pp. Petraičiams, pp. Vanagams, pp. Savickams, pp. Kaibutams, pp. Kriščiūnams, pp. Šimkūnams, ir visiems, kurie čia nesuminėti už gausias aukas, malonų priėmimą ir vaišingumą leidėjų vardu reikiu nuoširdžią padėką.

P. Pepečkys.

PADĖKA

Didžiai Gerb. p. Pijui Sakalauskiui, man esan ligoje ir be pinigų, keleta kartų mane priglaudė savo namuose net ir kelionei suteikdavo piniginę pašalpą. Kas suspausta širdį atgaivina, už tai jam tariau širdingą Ačiū.
Bruno Loveikis.

ONA BALNAITYTĖ

Siuėvėja - Modista
MADRID 1020 — DOCK SUD

"VITRAL"

Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Grožio salionas TAMARA

Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ S. BALTRUŠAITIENĖ

Rugsėčio 7 d. 19,45 mirė Salomėja Diliūnaitė-Baltrušaitienė jau keturi su puse metų kaip sirgo širdies liga, paskutiniu metu buvo internuota Santa Rosa ligoninėje kurioje išgulėjus 10 d. paliko savo rūpesčius ir skausmus, atsiskirdama amžinybei.

Velionė gimė Alančių km. Pavenėžio ap. 1903 vasario 28 d. Į Argentina atvažiavo 1932 m. vasario 18 d.

Laidotuvių metu, susirinko labai didelis skaičius p. J. Baltrušaičio draugų bei pažįstamų, tiek iš lietuvių, tiek argentiniečių tarpo.

Buvo palaidota Villa del Dique kapinėse 1963.8.9, kurią palydėjo skaitlinga minią penkiolikos automobilių lydima, amžinybės poilsin.

Pp. Baltrušaičiai jau nuo 1946 metų apsigyveno Kordobos kalnų pašlaitėse, ant Calamuchita ežero kranto. Vertėsi įvairiais būdais, kurį laiką dirbo su dviem nuosavais sunkvežimiais, vėliau pardavė ir nusipirko viešbutį, kurį turi išnuomavęs, o pats nusipirko automobilį ir dirbo kaip taxi.

MIRĖ MARYTĖ ŽVIRBLYTĖ de SKVARKA

Š. m. birželio mėn. 28 d. eidama 64 metus amžiaus mirė Žvirblytė. Velionė kilimo buvo iš Alytaus parapijos. Liūdėsyje liko vyras Demetrijus Skvarka ir sūnus Robertas.

• Zigmantas Sadauskas, už kurį gedulingos Mišios bus rugsėjo mėn. 10 d. 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje. Užprašė Marija Sadauskienė.

„LIETUVOS AIDAI“ transliuojama trečiadieniais 18.30 val. per Radio Antartida. Direktorių — Zef. Juknevičius, Reikalų vedėjas — Karolis Misiūnas (Mendoza 2220, Avellaneda). Priima skelbimus Pijus Gudelevičius.

• Parsiduoda tuščias namas, krautuvė, valgomasis, 2 miegamieji 2 virtuvės, garažas. Yra gasas ir kiti patogumai. Pringles 86, Lanus Oeste (Aukš. Pavon 3.600). Teirautis: Caaguazu 30, Lanus.

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulužimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda. T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKŠTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS
ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

MIRĖ MUREIKIENĖ

Š. m. rugsėčio mėn. 12 d. savo namuose, Longschamps mirė Eugenija Jokubauskaitė-Mureikienė 61 metų amžiaus. Velionė kilimo buvo iš Lydavėnų parapijos, Raseinių apskr.

Liūdėsyje liko vyras Jonas Mureika, duktė Nina ir sunus — Vincas su šeima.

URUG. LIET. KAT. CHORAS DAINUOS PER DVI RADIJO STOTIS

Šiam chorui jau sukako 12 m. gyvavimo, per tuos metus, yra daug nuveikta lietuvių bei kultūros naudai, ne tik savųjų, bet ir svetimtaučių tarpe.

Šiuo metu Montevidejuje per CX 16 ir CXA 13 (trumpas bangas) trasliuojamas kiekvieną sekmadienį pusvalandis 20,30 val. užvadintas "Asi cantan los puebls del mundo". Šią programą veda žymus muzikas Kurt Palen, kuris vadovauja "Asociacion de Choros Uruguayos" ir dirba "Teatro Colon" de Buenos Aires.

Šioje programoje dalyvauti profesorius pakvietė ir Urugvajaus Lietuvių Katalikų chorą, atvykęs asmeniškai į repeticijas.

Tad pirmas mūsų choro dalyvavimas šioje programoje įvyks 8 d. rugsėjo mėn. (Tautos šventės proga) 20 val. virš minėto stotyje.

Taip pat šis choras dainuos per CX 50 Radijo Independencia, Juozo Vaštako programoje "Lituanian en el Uruguay" 24 d. rugsėjo, tai yra šio krašto tautinės šventės išvakarėse.

Būtų labai gražu ir kultūringa, kad rugsėjo 8 d. Lietuviai galėtų atvykti į Radijo Carve Fonoplatea, gatvė Tacuarembó 1311, kur įėjimas bus nemokamas. O kuriuos negalės asmeniškai atvykti ir Argentiniečius kviečiame užsistatyti radijas:

Rugsėjo 8 d. sekmadienį: CX 16 ir CXA 13 (trumpas bangos) Radijo Carve irgi 20,30 val.
K.

Casa "DOMICELA"

— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O.

Kirpykla "OLGA"

Ilgalaikis plaukų sušukavimas
(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

REFRIGERACION

Pintura Abonos
Alfonso Žvinys
Guatemala 3275 — Val. Alsina
TE. 208-9566

La acreditada y conocida

Fiambrería Alemana
de Cuika Constantino
Olavarría 185 — Quilmes

Skrybėlės, Pirštines,
Jaunavedžių Papuošalai
ir kita išsinuomoja.

Kreiptis pas:
Johaną Vijunaitę
nuo pirmadienio iki penktadienio
nuo 15 iki 19 val.
AV. MITRE 2274 — 6 PISO
AVELLANEDA

"LAIKO" 15 METŲ SUKAKTIES PROGA

Argentinos lietuvių laikraštis "Laikas" minėdamas savo 15 m. sukaktį, su nuoširdumu prisimena visus savo garbės leidėjus, bendradarbius bei rėmėjus, kurie savo auka ir darbu prisideda, kad laikraštis gali lankyti lietuvius po visus Argentinos kampus ir visus pasaulio kraštus, ypač visus ligonius, senelius ir biednuosius, kurie negali užsimokėti prenumeratą, bet kurie labai išsiilgę laukia lietuviško rašyto žodžio. Visi "Laiko" rėmėjai jiems padaro didelį džiaugsmą, įgalindami užsakyti tokiems stokojantiems lietuvišką laikraštį.

Lietuviai katalikai seneliai bei ligoniai savo maldose prisimena savo spaudos geradarius, bent malda atsilygindami už jų duotas aukas. "Laiko" Redakcija ir Ad-

ministracija taip pat už visus mirusių garbės leidėjus bei rėmėjus, rugsėjo 15 d. 8 val. užsakė mišias, į kurias kviečiami atsilankyti. Iš mirusių garbės leidėjų, ir rėmėjų yra: min. Kaz. Grauzinis, Marija ir Juozas Ališauskai, Jonas Aukštikalnis, Antanas Brazys, Juozas Musteikis, Kazimieras Šulnys, Povilas Miliuskas, Pranas Buzas ir kiti.

Mielus "Laiko" skaitytojus prašome, kad minint šią kuklią sukaktį, apsimokėtų už prenumeratą, nes nuo prenumeratos apsimokėjimo priklauso ir pačios spaudos darbas. "Laikas" savo 15 metų sukaktį minės š. m. rugsėjo mėn. 15 d. 17 val. Lietuvių salione, Brasil 835, Avellanedoje. Bilietus į minėjimo vaišes prašome iš anksto įsigyti "Laiko" Administracijoje.

• Architektas Jonas Tumosa iš Kordobos miesto Savivaldybės gavęs stipendiją, jau kuris laikas kaip studijuoja Prancūzijoje ir lanko įvairius Europos kraštus.

• Albertas Dominas, medicinos studentas, kuris anksčiau yra baigęs piano studijas, yra pakviestas duoti piano pamokas "San Fernando" vidurinėje mokykloje Hurlingamo mieste. A. Dominas daug kartų yra pasirodęs lietuvių kolonijoje su artistiniais muzikos numeriais.

• Jonas Z. Šimkevičius, lietuvis industrialas savo įmonės reikalais išvyko į Rosario, Santa Fe, Kordobą, Mendoza ir kitus miestus, kuriuose lankysis.

• Dra. Rosa Žydelytė iš Hurlingamo gavus mokslo stipendiją išvyko į Š. Ameriką gilintis savo specialybėje.

• Dr. Jonas Šipaila, pabuvęs trejeta metų Š. Amerikoje ir aplankęs visą eilę lietuviškų centrų kaip Clevelandą, Chicagą, sugrįžo atgal į La Plata. Rugsėjo mėn. 8 d. 16 val. lietuvių parapijoje turės studentams paskaitą apie Š. Ameriką ir mediciną.

• Aleksandra Bačkytė ir Oskaras Juknai susilaukė sūnaus, kuriam duoti Enriko ir Viktoro vardai. Kūdikis gimė 15.6.63.

• Prof. Hektoras Pov. Varneckas jau virš metų laiko kaip profesoriaus Santa Fe universitete. Jo specialybė yra chemija.

• Albertas Laurutis, jau kuris laikas tarnauja Argentinos kariuomenėje Campo de Mayo, iš kur dažnai atvyksta į namus.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Susivienijimo Vadovybei, p. Juozui Kanapinskui ir p. Ant. Kėvėžai, kurie per Dariaus ir Girėno jubiliejinį paminėjimą Dr. V. Kudirkos salione įteikė gražų pergaminą manō lietuviškų filmų 30 metų rodymo proga, tuomi įvertindami tautinį ir patriotinį mūsų darbą.

Esu patenkintas, kad per 30 metų su lietuviškomis filmomis galėjau jus nukelti į mylimą Tėvynę Lietuvą ir bent valandelei dvasioje atgaivinti. Ta proga pasistengsiu dar su didesniu pasiryžimu parodyti lietuviškas filmas visose lietuvių kolonijose, kur tik būsiu kviečiamas.

Jurgis Gilvydis.

• Ignas Padvalskis, Argentinos Liet. Bendrės Tarybos pirmininkas, š. m. rugpiūčio 28 d. išvyko į Toronto dalyvauti Lietuvių Pasaulio Seime, kuris įvyks rugpiūčio 30-31 dienomis.

Sugrįžęs iš Lietuvių Seimo p. Padvalskis savo išpučius papasako per "Laiko" sukakties paminėjimą rugsėjo mėn. 15 d. Lietuvių salione.

• Stasys Mažintas su savo "Cadillac" nuvežė p. Petrą Mačiulį jo žmona, dukrą ir poną Gokiene į Mar del Plata aplankyti tenai gyvenančių lietuvių ir pamatyti įdomesnes vietas.

• Petras Varneckas, turis automobilį taisymo įmonę Chaco provincijoje, įmonės reikalais lankėsi Buenos Aires mieste, įsigijo naujų automobilų dalių ir parėmė lietuvišką spaudą. Buvo apsisostęs pas. p. J. Ulkę.

• Elena Sniokaitė - Marcinkėvičienė išbuvusi 2 mėnesius Š. Amerikoje, grįžo į Argentiną. Amerikoje sutiko nemažą iš Argentinos nuvykusių lietuvių.

• "Arg. Liet. Balsas" atšventė 35 metų sukaktį. Šventė įvyko Liet. Centro patalpose rugpiūčio mėn. 17 d. su vaišėmis, kurių metu buvo daug sveikinimų. Pagrindines kalbas pasakė A. L. B. leidėjas Pr. Ožinskas, redakt. p. K. Norkus ir inž. J. Bukevičius. Programą pravedė Vyt. Balčiūnas.

ARGENTINOS ALOST ISTATAI PRIIMTI

Š. m. rugpiūčio mėn. 18 d. įvykusiam ALOS Tarybos posėdyje buvo perskaityti, kaipur pakęisti, ir priimti laikinieji istatai, kurie padės derinti visų organizacijų veiklą. Buvo iškeltas Lietuvių Bendrės klausimas, kuris liko neišspręstas. Sekantis posėdis įvyks Lietuvių Centro patalpose rugsėjo mėn. 20 d. 20 val. Jame bus renkama nauja Tarybos valdyba.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

Geros spaudos platinimo proga, keletas tautiečių užsisakė "Laiką", o seni skaitytojai savo auka parėmė spaudos darbą, kuriems nuoširdžiai tariame lietuvišką ačiū:

- § 1000 — P. Gailiūnienė
- „ 880 — Antanas Aleksa
- „ 670 — Andriulionienė O.
- „ 200 — Petras Varneckas
- „ 200 — Ant. Šatkaukas
- „ 150 — Juozas Žukas
- „ 135 — V. Miliūkienė
- „ 100 — Teklė Šimkunienė
- „ 100 — Jonas Ulkė
- „ 100 — Vincas Laurutis
- „ 85 — F. Daukas
- „ 50 — A. Nakutis
- „ 50 — Leonas Muškėtas
- „ 50 — Povilas Dičpetris
- „ 50 — Virutė Sokaitė
- „ 50 — Jonas Petrauskas
- „ 50 — Ant. Korsakas
- „ 50 — Ant. Matulis
- „ 50 — Jonas Bačkis
- „ 50 — Napolis Vijūnas
- „ 50 — Ana de Krievis
- „ 35 — Jonas Šipaila
- „ 35 — Matas Ruzikas
- „ 35 — Petras Petkus
- „ 20 — Stasys Metrikis
- „ 20 — Vincas Leitas

• Kazimieras ir Veronika Patiejūnai Villa Rumipal vietoje stato namų, kurie statybos dažnai vyksta prižiūrėti iš Buenos Aires. Jų sūnus Aleksandras jau 6 mėnesiai kaip tarnauja Kariuomenėje.

• Pilypas Vaitkevičius su savo automobiliu yra atvykęs iš Rumipal ir vieši pas Buenos Aires lietuvius. Jis pavežinėjo žurnalistę S. Narkeliūnaite iš Š. Amerikos, kuri vežinėjo su filmomis.

• Alba ir Dionisio Prasauskai, š. m. rugpiūčio mėn. 20 d. išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Š. Ameriką. Palydėjo daug pažįstamų ir draugų. Po kurio laiko vyks ir jų mamytė su sūnum Algirdu.

• Kazimieras Čekas su žmona ir dukra Morta, rugpiūčio mėn. 20 d. atvyko iš Lietuvos Argentinon. Lietuvoje išbuvo 7 metus.

• Violeta Muškėtaitė, Leono ir Onos Muškėtų duktė liepos 31 d. išvyko į Š. Ameriką, kur žada ilgesnį laiką liktis gyventi. Išvykstančios garbei buvo suruoštos kelios išleistuves.

Ligoniai

• Stefanija Vijūnienė dėl kojų žaizdų keletą savaitių išgulėjo lovoje. Paskutiniu laiku gerėja. Ligonė gali jau vaikščioti.

• Ponia Ališauskienė iš Muro turėjo operaciją, kuri buvo padaryta Rivadavia ligoninėje.

• Jonas Perminas sunkiai serga. Dėl jo ligos yra labai susirūpinusi sesuo ir sūnus.

• Teresė Vedrickaitė, kuri lanko vidurinę mokyklą, po kojos susilaužymo turėjo atsigulti į likoninę: buvo padaryta operacija. Ligonė pamažu gija ir gali vaikščioti.

• Marija Petkienė yra susilaužusį ranką ir gydosi namuose.

• Petras Matulevičius po sunkaus susižeidimo, jau 5 mėnesiai kaip serga. Pamažu sveiksta.

BRASIL GATVĖ

Jau yra išleistas Provincijos dekretas Nr. 6935 pagal kurį yra sakoma, Brasil gatvė reikalinga yra išgrįsti.

Brasil gatvės komisija rugpiūčio mėn. 26 d. ta proga Lietuvių Salione suruošė iškilmingą vakarienę, kurioje dalyvavo Avellanedos vyskupas J. Podesta, didžiųjų Buenos Aires laikraščių korespondentai ir visos zonos klubų, bei fabrių atstovai.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapla, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 250.— administracijoje, \$ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai, Nr. 324

1963 m. rugpiūčio mėn. 29 d.

SALOMĖJOS NARKELIUNAITĖS FILMOS

"Arg. Liet. Balsas" minėdamas savo 35 metų sukaktį iš Š. Amerikos pasikvietė "Vienybės" redaktorę S. Narkeliūnaite, kuri

š. m. rugpiūčio mėn. 17 ir 24 dienomis parodė filmas, atsivėstas iš dabartinės Lietuvos.

Filmas yra padarytas pačios autorės iš jos kelionės po Lietuvą 1961 metų vasarą. Jai buvo leista aplankyti Vilniaus ir Kauno miestai, bei jos gimtinės Salamankos kaimas. Vilniaus miestas kuris nuo karo buvo nuker-

tėjęs, dabar yra dalinai atstatytas, kaip iš filmo matyti, tačiau tuoju pat krenta į akį kolosinis arba blokinis pokario namų statymo šablomas, kuris žymiai skiriasi nuo senojo miesto stiliaus. Iš veikusių 33 bažnyčių Vilniuje, dabar tiktai 9 yra atviro, kitos yra paverstos muziejais arba fabrikais.

Iš Kauno labai mažą tebuvo galima susidaryti vaizdą, nes tiktai fragmentai buvo parodyti. Iš karo muziejaus šiandien yra padaryta vaikams žaisti aikštelė, kurioje dar matosi liūtai ir patrankos, kaip garbingos praeities simboliai.

Kiek įdomiau buvo filme atvaizduotas S. Narkeliūnaitės gimtasis sodžius — Salamanka, kuris šiandien nykiai atrodo, nes padarytas kolchozas ir buvę laukai apleisti, tiktai žmonių dirbami darželiai įdirbti. Tiesa, nežiūrėnt neturto viskas švaru aplinkui namus, kaip lietuviams įprasta.

Buvo parodytas ir p. Tyslė rės kitas filmas žiemos metu. Vietovės ir vaizdai beveik tie patys kaip ir pirmame. Iš to aišku, kad abi lankytojos turėjo pasitenkinti tų pačių vaizdų filmavimu.

J. S.

Jonui Baltrušaičiui dėl jo žmonos Salomėjos Diliūnaitės mirties liūdint, nuoširdžiai užuojautą reiškia:
Pijus Bukauskas su šeima.

LIETUVIŲ TAUTOS DIENA

Rugsėjo 8-ji mūsų tautos didybės ir pasididžiavimo šventė — Vytauto Didžiojo Karūnavimo sukaktis. Šią mūsų praeities Didybės šventę ruošia:

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Š. m. rugsėjo mėn. 21 d. 21 val. Lietuvių Salione, Brasil 835, Avellaneda.

PROGRAMOJE: dalyvaus Taut. Šokių Ansamblis "RAMBYNAS" ir kitos meninės pajėgos. Į šią šventę kviečiamos dalyvauti visos Argentinos Organizacijos ir visa lietuviška visuomenė.

Po programos šokiai. Įėjimas laisva auka.

RENGĖJAI.

LIETUVIŲ VISUOMENEI PRAŠANT

"RAMBYNO" šokėjų Ansamblis pakartos

"AR AŠ TAU, SESE, NESAKIAU"

Meninis vakaras įvyks š. m. spalio mėn. 5 d. (šeštadienį) 21.45 val. Lietuvių Salione, C. Brasil 835, Avellaneda.

Programoje trys aktai: PABAIGTUVĖS
MERGVAKARIS
VESTUVĖS

Šokiai ir bufetas.

LIETUVIŲ CENTRO JAUNIMAS

Š. m. rugsėjo mėn 28 d. 21 val. Centro patalpose ruošia: DIDELES VAIŠES — VERMUTA

Vaišių metų įdomi programa.

Vakaras rengiamas, kad apjungti visą Buenos Aires lietuvių jaunimą.

Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto.